

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PART LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTÉSÉÉ ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cseque-számla 10,489. szám.

Fegyverünk: a koldusbot.

A „Székely-Udvarhely“ számára

Irtá: Dr Nagy György orsz. képviselő.

A képviselőház karácsonyi szünete alatt a székelyek alkotmányjogi történetével foglalkoztam. Adatokat gyűjtöttem. Szélszentes politikai időben szeretnék arról könyvet írni. Mert hajh! szégyen, hogy ezer esztendőknél utánna egy száz embernek, Connertnek könyve tanítson minket Ez a tudással, de szeretet nélkül írt könyv.

Tanulmány közben sokszor dobogott fel büszkeséggel szívem! Elődeinknek nemes erénye, hadban hősiessége, békében bölcsessége, viharban nyugalma gyönyörű, hódító példákban nyilvánult.

Becsülettel töltötte be a székelység történelmi hivatását s a bányának önfeláldozó szeretetével védte édes őcséjét, a magyart, napkelet felől jövő minden veszedelem ellen. Kardjának véres rozsdáját a történelem rózsáivá változtatta: a dicsőség rózsáivá!

És ez a ragyogó mult, gazdag érdemű faj, a székelység ma hideg árnyékú, nehéz levegőjű, robotos jelennek rabszolgája! Az újabb történelmi időknek, a szabadelvű rendszernek államférfiai nem ismerték fel fajunk nagyra hivatottságát s az ország keleti kapujának hűséges őreit az anyagi gondok, a kor követelő igényei, az élet mindegyre súlyosodó nehézségei ellen őrizet nélkül hagy-

ták. Az öröknek nehéz, nagy hivatásuk teljesítésében egyetlen fegyverük a koldusbot maradt. S mi sem jellemzi méltóbban fajunk tiszta hazaszeretét, mint az, hogy elhagyva, elfeledve, gondok közé temetve is hiven végezte kötelességét, nem átkozta a hatalom mostoha kezét, hanem elfojtott jajjal, felsíró panasszal, de erős hittel, és tiszta öntudattal állotta meg helyét, töltötte be hivatását.

A szabadelvű kormányzásnak a székelyek iránt való bűnös közönyét törvények örökítették meg. A birtokrendezési törvények, az erdőtörvény örök időkre hirdetni fogják egész koroknak irántunk való rút hálátlanságát.

Elég volt az éjszakából! Elég volt a rabságból! Virradjon, mert virradni kell!

A törvényhozásnak forduljon figyelmé a Székelyföldre. A mostani kormányban sok a nemes szándék, a jóindulat. De helyzetünket, viszonyainkat közvetlenül nem ismerik s így utmutásra van szükségük. Ez a kötelesség a székelyföldi országgyűlési képviselőkre hárul! Ezt a kötelességet szeretettel, buzgósággal, munkakedvvel kell, hogy betöltsék. Kicsinyeskedéssel, egymás leszólásával nem lehet célt érni. Dolgozni kell! A munkában versenyezni! Álljunk össze, tömörüljünk s együttes erővel oldjuk meg a székely kérdést.

Legyen székely párt! Nem el-

választó, széthúzó értelemben használom a „párt“ kifejezést. Politikailag mind egy eszmének, a függetlenségi és 48-as eszmének vagyunk hivei. Maradjunk is azok. A függetlenségi zászlót soha el ne hagyjuk. De állapítsuk meg a Székelyföld gazdasági, ipari, kereskedelmi politikájának programját Egyezzzünk meg a teendők felett. Indítsunk a székelység jogos kívánságainak megvalósításáért parlamenti akciót. Támogassuk ebben egymást. Hadd vehessenek példát mások tőlünk az összetartásban, az önzetlenségben, a munkaszereteten. Hadd legyen a kormányzásnak intenzívebb az érdeklődése a székely ügyek iránt. Az erők egyesítésétől várom küzdelmünk diadalát.

Szívesen vállalkozom ebben a munkában a közkatona szerepére. Magamnak soha nem kívántam semmit. Minden kívánság sértené az én legjobb, legnevesebb, egyetlen pártfogómat: büszke szegénységemet! Hiuság nem bánt. Senkit magamnál kisebb urnak nem tartok. De nagyobbak sem. A gögnél csak a hízélgést tartom utálatosabbnak. Nem is igaz székely az, ki gögös vagy hízélgő. Az ilyen, valami itten kóborolt idegen nációnak itthagított fegyverét. Nyalással és rugással nem lehet teremteni. Ahhoz szeretet, munkakedv, dolgos kéz kell. Mi teremteni akarunk Megteremteni a Székelyföld szebb jövőjét.

Rövid az idő. A képviselőháznak ez a ciklusa még egy évig ha tart. Ezt az időt fel kell használnunk Minden óra drága. Minden percnek megvan a teendője. Választóinknak tett ígéretünk, férfiúi becsületünk, elvállalt kötelezettségünk egyaránt munkát parancsol nekünk. Tehát: munkára fel!

A függetlenségi párt szervezése.

A szervező bizottság felszólítása következtében vasárnap délután 3 órakor zsufolásig megöltötték az érdeklődők a „Budapest szálloda“ nagytermét. A társadalom minden rétege és árnyalata képviselve volt Ugron Ákos főispánnal az élén és dacára annak, hogy a közhalmi vásár sok iparost elvont, a polgárság mégis impozáns számban vett részt a függetlenségi és 48-as párt alakuló, nagy szervező gyűlésén.

Kevevel 3 óra után Soó Gáspár nyitotta meg az ülést, röviden, de igen szép beszédben vázolta a célt, melyért a szervező bizottság a gyűlést egybehívni szükségesnek tartotta és meleg szavakban adott kifejezést azon örömeinek, hogy a felhívásra ilyen nagy számban jelent meg az érdeklődő közönség, a mit annak tulajdonít, hogy a függetlenség eszméje polgárságunk rétegeiben milyen gyökeret vert. Kéri az értekezletet, hogy ez alkalomra elnököt és jegyzőt válasszon. Közfelkiáltással, lelkesedéssel elnökké: Soó Gáspár, jegyzővé Dr Vass Lajos választott meg.

Dr Valentik Ferenc vette át azután a szót és nagyszabasu majdnem egy órai beszédében mindenekelőtt vázolta a függetlenségi 48-as párt mai nehéz helyzetét a koalícióban

A „SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRCÁJA.

A „Firtos“ regéje.

A „Székely-Udvarhely“ eredeti tárcája.

Irtá: KELEMENNÉ ZATHURECZKY BERTA.
(Folytatás és vége.)

A fiatal suhancból szép, erőteljes ember lett. De dacára a nagy fénynek, tündér szerelmének, a fiatal legény visszavágyott az ő szerény kis falujába. Haza az édes anyjához, a testvéreihez.

— Hogy megnőhettek azóta! — töprenkedik magában.

— Mi bajod egyetlen szerelmem? — kérdi tőle a tündér. Mondd, miért oly sápadt az orcád? ki bántott? Jaj annak, aki téged bántani mer! De jaj neked is, ha valaha hűtlen lennél hozzám! Én jó vagyok, mint a napsugár; olyan ártatlan, olyan szelíd, de ha téged, te lelkem-lelke, bántanak, vad, kegyetlen orkán lesz belőlem és kisöpröm még a föld hegyszakadékaiból, omladékos árnyakból is, a te ellenségeidet.

— Nem bánta engem senki édes

mézem — mondá a legény — hanem valami úgy húz fel a földszinére. Ugy szeretném látni az édes anyámat, az édes apámat, a falumat, a templomot, felhőkig érő tornyával. Ugy szeretnék ottan még egyszer imádkozni...

— Jól van lelkem-lelke, elmehetsz... de azt mondom: meg ne csalj!... Egy esztendő múlva vissza jöjj, különben szörnyű boszút állok rajtad: megvakítalak!...

A legény fogadást tett, nagy és szent fogadást; ígért tücsköt-bogarat, csak hogy hazamehessen.

Kincsekkel megterhelve érkezett haza a falujába.

A szülői, testvérei úgy örültek neki, mint a fényes napsugárnak egy zord, viharos éj után...

Öreg anyja sirva borul a nyakába:

— Jaj édes lelkem hogy megnővél, hogy megembörsödél!

A falu szája — öreg asszony képében — éppen ott volt a találkozásnál. Azonnal föllármázta a többi komámasszonyokat.

— Né hallá-e kied? Megkerült az Andrásbáék Ferkója!

— Halljunk csudát!

— Most látám a két látó szememmel.

Fél óra alatt összegyűlt a falu apraja-nagyja... Eljött a szomszédék Anikója is.

Gyerekkorukban Ferkóval mindig együtt hemperegtek, játszadoztak a porban. Most, hogy felnőtt, gyönyörű hajdon virágszál lett belőle.

Ferkó a hogy meglátta, elfeledett tündért, ígéretet, mindent, de mindent, csak az Anikó fekete szemét, nevető piros száját nézte. Addig, addig nézte, míg beleveszett a lelke egészen.

A Ferkó szülői a sok kincsből jószágot vettek és boldogan, gondtalanul éltek.

Boldogságban teltek-multak a hetek, a hónapok. Egy napon Ferkónak eszébe jutott a tündérnek tett fogadása és készülni kezdett vissza a tündérbirodalomba.

— Ne menj el édes fiam! — rimázkodott az anyja — ki tudja

meddig élök; ne hagyj itt, késő vénségemre... egyedül...

Anikó semmit sem szólott, csak oda borult a Ferkó széles mellére és ott sirt, zokogott, mintha a szive akarna megszakadni szegénynek.

A legényt meghatotta e néma kétségbeesés és otthon maradt.

Elérkezett a menyegző napja. A násznép előtt párosan fehér köpenyes lovasok mentek. Ezt követte két hat-hat ökör által vont szekér. Ezek közül az egyik a menyasszony perefurnumát vitték. Föl volt rakva a sok tulipános láda, butor, színes fejtővel cifrán kivarrott ágynemű stb. A másik szekérre ül majd a menyasszony a nagy és kisnyoszolyókkal. A saroglyában már ott guggolnak és muzsikálnak a jól beborozott cigányok.

A menyasszonyt vivő hófehér ökrök szarvai föl voltak cifrázva színes kendőkkel, virágokkal, zöld fenyőágakkal. A jármok gyönyörűen kifaragva, vörös és zöld festékek kicifrázva. A metsző művészet remekei. A vőlegény maga készítette.

és meggyőző argumentumokkal cáfolta meg azt a gyakran felmerülő vádat, hogy a függetlenségi párt elveiből bármit is feladott volna; mert bár a kényszerhelyzetből kifolyólag a kiegyezés kérdésében sokat kellett meggyőződése ellenére feláldozni, ezt már azon reményében tette, hogy a rendelkezésre álló 10 évi időközött jövő programjának kiépítésére, a magyar nemzet függetlenségének megalapozására használja fel. Ennek kapcsán az ő fényes dialektikájával, meggyőző erejű igazságával világosan kifejtette a függetlenségi párt programját, mely az önálló vámvámterületet, az önálló magyar bankot, az önálló magyar hadsereget, magyar udvartartást és az általános választói jog kiterjesztését tartalmazza, míg végső célul a magyar nemzetnek a personal unio alapján való teljes függetlenségét tűzte ki. Dr Valencsik Ferenc ez alkalommal minden felesleges frázis elkerülésével, olyan hatalmas meggyőző erőt és olyan nagy tudást fejtett ki beszédében, hogy bátran állíthatjuk hazai szónokaink legjobbjai sorába. A nagyhatású beszédét óriási tapsal és éljenzéssel fogadták.

Utánna Dr Paál Ernő ismerteti és fejtegeti a szervezkedés célját és szükségességét és rajongó hazaszeretettől áthatott beszédét szintén frenetikus tapsok mellett fejezte be.

Több szónok nem lévén feljegyezve Soó Gáspár elnök felteszi a kérdést: hogy az értekezlet kimondja-e az udvarhelyi függetlenségi és 48-as párt alakulásának szükségét?

Az értekezlet nagy lelkesedéssel kimondja a párt megalakulását.

A szervező bizottság előterjeszti és ajánlatba hozza a következőket: Elnök Ugron Ákos főispán; ügyvezető elnökök Embery Árpád és Vajda Ferenc; alelnökök Tamás Albert, Kassai F. Gyula, Daróczy Miklós és Solymossy Endre. Titkár Dr Vass Lajos; jegyző Dr Kovács Jenő, Dr Váró Géza; pénztáros Csillag József; választmányi tagok: Gotthárd János, Bálint György, Papp Zakor József, Persián János, Barcsay Károly, Soó Gáspár, Szakács Gyula, Kassai F. Gyula, Benkő József, Szebeny Antal, Szeles Dénes, Orbán Gergely, Orbán Dénes, Betegh Pál, Deréki Antal, Tassaly József, Tassaly Lajos, Gáspár Balázs, Kálnoki Ferenc, Szakács Gyula, Gyertyánffy Gábor, Kovács Dénes, Benedek Géza, Riemer K. Gusztáv, Kovács János, Biró Ferenc, Biró István, Péter József, Péter Lajos, Kassai F. Ákos, Szabó József, Keszler János, Kassai F. József, Fekete Béni, Vladár Ferenc, Szabó István, Fekete József, Ferenczy István, Kiss András, Fe-

A násznép a mennyasszonyi házhoz igyekezett. Utközben folyton szólt a zene. Talpon volt az egész falu népe.

Jókedvűen rikoltoztak; durrogtak a pisztolyok.

A szálláskérés megtörtént. A leányosház szószólója felelt.

A menyasszonyt ősi szokás szerint elrejtették és az előmutatásnál egy öreg asszonyt állítottak helyébe — mondván:

— Itten vagyon akiért kigyelme-tek jövének.

— Becsüljük ökemét, de akár elől, akár hátul vizsgáljuk, nem nekünk való — feleli a násznagy.

Fehér virágokból font koszorúval a fején előkerül végre a menyasszony.

— Ez a miénk! — kiáltják a kérők.

A vőlegény kézen fogja az ő szépséges menyasszonyát és fölsegíti a szekerre.

Újból megindul a menet. Midőn a templom felé vezető ut felénél

renczy Károly, Simó János szombat-falvi, Györffy Ferenc, Zárug Antal, Dr Nagy Sámuel, Hein Pál, Fábrián József, id. Deésy Antal, Papp János, Fischer Ferenc, Szorger Ferenc, ifj. Szemerjay Károly, Tóth Márton, Balázs Károly, Mátéffy Domokos, Albert Péter, Dávid Gergely, Kovács Domokos, Deésy István, Tamás Lajos, Tamás Balázs, Bodroghy István, Csép Ignác, Herczeg Albert, Izsák Lajos, Darvai Dániel, Verestoi Dániel, Kertész Albert, Blájer Balázs, Lőrinczi Béla, Dr Pál Ernő, Sterba Ödön, Szentpétery Gergely, Simó Mátyás, Dr Szöllösi Ödön, Kassai F. Dénes, Ferencz János, Flórián Kristóf, Ferenczel Gyula, Dr Valencsik Ferenc, Paschek Viktor, Vári Albert, Dr Horváth Károly, Lányi Imre, Dr Jodál Gábor, Szakács József, Soó Dénes, Daróczy Endre, Dr Mezei Ödön, Dr Imreh Domokos, Papp Gergely, Sükösd Miklós, Tunyogi Cs. Ferenc

Az értekezlet a bizottság jelöléseit egyhangulag elfogadta, mire Soó Gáspár küldetését éljenzések között befejezetten nyilatkozta és Embery Árpád elnöknek adta át a tisztelet, a ki mindenekelőtt köszönetet mondott a bizalomért és indítványozta, hogy az alapszabályok kidolgozására bizottságot küldessék ki: Dr Paál Ernő, Dr Vass Lajos, Dr Valencsik Ferenc és Dr Kovács Albert; elfogadtatott.

Utána Embery Árpád hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a párt a megye kerületeiben is szerveztesse és hogy a jövőben a képviselők ne a messze idegenből, hanem a megye érdemes embereiből választassanak, a kik a székely érdekeket jobban is megértik. Kijelenti, hogy a kik nem érzik magukat szilárd függetlenségieknek a megválasztott tisztikar vagy választmány közül, azok öszinte becsületességgel jelentsék ezt be az elnökségnek, és kéri azokat, a kik talán véletlenségből kiharadtak és belépni szándékoznak, ezt is jelentsék be, a mit köszönettel fogadjunk. Majd meleg szavakban indítványozta, hogy a párt vezéréhez: Kossuth Ferenchez, a gyűlésből üdvözlő távirat küldessék a következő tartalommal:

Kossuth Ferenc pártelnök urnak
Budapest.

Székelyudvarhely város független gondolkozású és érzésű polgárai nevében, mai napon tartott pártbizottsági gyűlésünk alkalmából lelkes örömmel üdvözljük Nagyméltóságodat és elveinkhez való hagyományos ragaszkodásunk kijelentése mellett, bölcs mérséklettel irányított állampolitikájá további sikereihez, Istentől tartós egészséget kívánunk. Embery Árpád

voltak, — hagyományos szokás szerint — megállott a násznép. A jókedvű férfiak megtámadták a mennyasszony szekerét.

— Adjátok, vagy váltsátok meg magatokat! — kiabálnak vidáman, — met ha nem feldőlünk a szekeret!

Alig mondják ki e szót, — mintha csak varázsige lett volna, irtózatoss csattogás, villámlás támad. A nap elsötétedik. Egy óriási szélroham neki megy a mennyasszony szekérének és nagy robajjal feldönti mindenestől...

A szép mennyasszony estében egy kőbe vágja a fejét és rögtön meghal.

Az orkán erre eszeveszett sebességgel kavarta föl a port és neki vágta a vőlegény szemeinek, aki azonnal megvakult tőle...

Ekkor az örületes csattogást, a rémület és félelem okozta kiabálást, sikoltozást, jajgatást tulharsogja egy hatalmas szózat:

Férfi tesz fogadást,
Eb, ha meg nem állja!

ügyvezető elnök; Dr Vass Lajos titkár.

a mit nagy lelkesedéssel elfogadtak. Befejezésül Deréki Antal, lapunk felelős szerkesztője, rövid szavakban összegezte a gyűlés szép eredményét, és közvetlen, megleghangu beszédében köszönte meg a bele helyezett bizalmat, kijelentvén, hogy ezután is a függetlenségi eszmék és a székely érdekek önzetlen, igaz harcosa maradjon; mely kijelentését lelkes tapsokkal jutalmazták. Az emelkedett hangulatban lefolyt gyűlés, az elnökök életteljes delután 5 órakor végződött.

KÜLÖNFÉLÉK.

Előfizetési felhívás.

Lapunk e hó elején lépett a XIV. évfolyamába.

Egy vidéki lap életében ez oly tekintélyes évszám, mely azt igazolja, hogy az olvasó közönség úgy irányával, mint tartalmával meg van elégedve, mert különben nem tisztelné meg állandóan nagyrabecsült bizalmával és támogatásával; nekünk pedig elsőrendű feladatunk, olvasóink iránt tartózkodó szent kötelességünk, hogy lapunkat a multhoz és jelenhez méltón, a jövőben is azon a színvonalon tartjuk, mely mindennek felett az összes székelység, de legelsőbban városunk és megyénk érdekeit szolgálja minden ügyében, minden vonatkozásában.

E cél elérésére a munkatársaknak olyan illusztris, lelkes eszortija támogat bennünket, melyre büszkeséggel hivatkozhatunk; a mely biztossítóka annak, hogy eddig követett független politikai irányunkhoz, az eseményeknek, — az igazságnak és, tárgyilagosságnak megfelelő — hü tolmácsolásához ezentul is hívek maradunk.

A politikai és társadalmi kérdéseken kívül, lapunk egy gazdasági, mint ipari és kereskedelmi ügyek mozzanatait, saját székely szempontunkból, kiváló figyelmébe részesíti; megyénk és városunk tanügyét, valamint közigazgatásunk menetét is mindig meleg érdeklődésével kíséri, és így a társadalom minden osztályát egyenlő buzgósággal szolgálva, minden elfogulatlan hazafi támogatására és pártfogására méltón rá szolgál.

Kérjük tehát egy régi, mint új előfizetőinket, kegyeskedjenek bennünket kitűzött nagy és nehéz hivatásunkban, megtisztelő bizalmukban részesíteni és lapunkat előfizetésükkel, a közvéleménnyel szemben vállalt törekvéseiben megszilárdítani.

Az előfizetési árak, a megváltozott drága viszonyok dacára, a régié maradnak és lapunk homlokzatán található. Kiváló tisztelettel:

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy a függetlenségi párt szervező gyűlésén egy darabont maradék se volt jelen;

mondják, hogy a koresolyázók nagy öröme vízzé vált a jégen;

mondják, hogy a hosszú farsang alatt minden leány főkötő alá jut;

mondják, hogy a pénz értéke olcsóbb lett; de bennünket ez nem érdekel, mert „pénzünk — az nincsen nekünk;

mondják, hogy vendéglőinkben néha még magyar szót is lehet hallani;

mondják, hogy a „Vár-utca“-ban a multkor véletlenül egy égő utcai lámpást is láttak;

mondják, hogy a város által tervezett három közkut — befa-gyott;

mondják, hogy nálunk egy „alsós-elleni“ egylet van alakuló-ban.

E hírek valódiságáért nem

vállal felelősséget a szerkesztőség.

— **Udvarhelyvármegye Gazdasági Egyesülete** e hó 13-ikán tartotta ez évben első választmányi ülést a vármegyei háza kistermében. Ugron Ákos elnök a megjelenésben akadályozva lévén, az elnöki teendőket Dr Damokos Andor végzi, a ki a megjelenteket üdvözölve, első sorban meleg szavakban méltatja az elhunyt Pálffy Dénes tiszteletbeli elnök nagy érdemeit és indítványozza, hogy az egyesület jegyzőkönyvileg örökítse meg emlékét és övégyéhez részvétartó intézzen, — mit egyhangulag el is fogadtak. Elnök azon bejelentése, hogy az elhunyt Pálffy Dénes v. tag helyébe, az első póttagul megválasztott Pap Z. Józsefet hívta be, tudomásul vétetett. Titkár előterjeszti, hogy a február 29-én tartandó állatkiallítás díjaira a földmívelési miniszteriumtól 2000, az E. G. E. től 200 K, az O. M. G. től 100 K segélyért folyamodott az Einökség, egyszersmint felhívja a választmányt a bizottságok megválasztására és a kiállítás feltételek megállapítására. A kiállítás díjak egyelőre az előző évek arányában állapítottak meg, de ha az egyesület nagyobb segélyhez jutna, a díjak utólag növekedhetnek. Rendező bizottsági tagokul megválasztottak: Ugron Ákos elnöklete mellett Ugron Zoltán és Gálffy Kálmán alelnökök, Bartha Gábor, Jakabházi Zsigmond, Lőrinci István, Jeddy Tamás, Gagy László, Biró Domokos, Czirmer Béla és Vitányi Miklós.

Biráló bizottsági tagokul, Gyárfás Endre alelnök, Dániel Lajos, Balázs Sándor, Jeddy Tamás, Zonda József; egy hely fenntartatik az O. M. G. E. kiküldöttje részére.

B.) Kistenyészők bikáihoz: Elnök Ugron Gáspár; tagok: Máthé Pál, Vitányi Miklós, Gagy Lajos, Soó István, Ferenc József az E. G. E. kiküldöttje.

C.) Borjas tehének birálatára: Elnök Kassai Ákos; tagok: Dénes Samu, Sándor Gergely, Ravasz Miklós, ifj. Balázs István, Szabó Gábor.

D.) 3 és 2 éves üzők birálatára: Elnök: Szabó István; tagok: Perényi Jenő, ifj. Simó János, Tóth Károly, Cirmes Balint, Szentábrahámi László Gergely. A bizottságok felhatalmaztattak, hogy kiegészíthessék magukat, ha valamely tag meg nem jelenne. A kiállítható illetve díjazható állatok megjelölése később közhírre tétetik a feltételekkel együtt.

Előterjesztetett Székelykeresztúr új vámdíj szabályzata, mely véleményezés végett kiadott Gotthárd János, Ugron Gáspár, Zonda József és Hlatky Miklós által álló bizottságnak.

Székelymuzsna község kérésére nyugati fajta községi bika beszerezhetésére az engedély megadatott.

Dorner Béla gazd. intéző átteszi a székelyszállási és pálfalvi községi gazdakörök tagsági kötelezvényeit az illető gazdakörök a tagok sorába felvétettek.

A földmívelésügyi miniszterium Székelyszentmiklós községet 4600 koronával segíti a községi vízellátás költségeire, örvendetes tudomásul vétetett A vármegye főispánja véleményezés végett átteszi a gazdasági cseléd és munkás jutalomdíjakra pályázók folyamodványát. Első helyre ajánlatot mint gazdasági cseléd Bálint Lajos, másodikra Papp Ignac; az első 51 a második 52. év óta szolgál egy-egy birtokosnál A gazdasági munkás díja ajánlatik Tarcsafalvi József, ki 26 év óta szolgál.

Az államvasutak rendelete a kedvezményes takarmány szállításra, a kereskedelmi miniszter leirata az adómentes benzin beszerzési árának máj. 5 ig 20 K-ban való megállapítása, az érdekeltekkel közöltetik.

Csiki Sándor bejelentet kilépését; ciklusa lejárván tudomásul vétetett. Péter István és Péter Sándor 3 hónapi fizetési halasztás iránti kérvénye április 1-ig való határidővel teljesített Mire elnök az ülést berekeszti.

— **Ádám Albert temetése.** A vár megyeháza dísztermében, gyászos ravatalra, délszaki növények közé volt felállítva a mindnyájunk sajnálatára elhunyt Ádám Albert, vármegyénk köztisztviselőjének állott főjegyzője. Ugyanazon emelvényen, melyen még ezelőtt néhány héttel, a legnagyobb lelkiismerettel teljesítette hivatalát, ugyanott pihent most ő, a szeretet jeleivel, számtalan koszorúval ékesített néma koporsójában és hogy mily nagy volt ez a tisztelettel és becsüléssel párosult szeretet, mi sem bizonyítja jobban, mint az a nagy és díszes közönség, mely tömör sorokban végtisztességgel körbeült a koporsója körül csoportosult. Vasárnap, pontban 11 órakor délelőtt érkezett a ravatalhoz Vári Albert unit lelkész, a ki fényes gyászbeszédben, megható szónoklatban méltatta az elhunyt érdemeit. Utána Dr. Valencsik Ferenc tartott bár rövid, de eszmékben és gondolatokban gazdag bucsuzót a vármegyei tisztikar nevében. Azután az új négylovas gyászkocsira helyezték a koporsót, melyet zeneszó mellett beláthatatlan résztvevők kísérték ki a Kossuth-utcai vámsorompóig. Itt egy másik koporsóba másik kocsira tették át és vitték Bözöd felé, a hol hétfőn délelőtt 11 és fél órakor végezték az utolsó szertartást az egész község ösztönös részvételével. Ott piheni már örök álmait, a hol első gyermeki ábrándjainak édes álmait szötte, édes atyja sirjának közelében, hová utolsó kívánsága szerint nyugodni vágyott. Áldott legyen közöttünk emléke!

— **Lapunk ezévi harmadik számát** a megnyilvánult nagy érdeklődés folytán, kiadóhivatalunkból ugyiszólva szétkapkodták és így abból példányokkal nem rendelkezünk. Felkérjük m. t. olvasóinkat, akik e számot birják és nélkülözhetik, kegyeskedjenek kiadóhivatalunkhoz visszaküldeni, amelyért előre is fogadják hála köszönetünket.

— **Kinevezés.** A székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóság Mihály Lajost a székelykereszturi adóhivatalhoz díjas gyakornokká és Dénes Mihályt a székelyudvarhelyi adóhivatalhoz díjaltan gyakornokká nevezte ki.

— **Pályázat.** A székelyudvarhelyi törvényesnéknél üresedésbe jutott bírói állásra, két heti határidővel pályázat hirdettetett.

— **Erdélyrészi vásárok.** Csütörtökön, január 16-án Szilágynagyfalun; 17-én Marosvásárhelyen; 18-án Keresd, Korond, Mezőörmenyes; 19-én Marosillye, Magyarlápós; 20-án Buza, Magyarzsombor, Nagysármás, Vajdardéce; 21-én Kraszna; 22-én Sajóudvarhely, Székelykál; 23-án Kendi lona; 24-én Mezőméhes; 25-én Bánffyhyunad, Bereck, Csikközmas, Gyalakuta, Nagyenyed, Rozsnyó, Szászkeresztur, Szentbenedek; 27-én Batos, Erzsébetváros, Kürpöd.

— **A protestáns estély,** mely vasárnap az ev. ref. kollegium tornacsarnokában nagy közönség jelenlétében folyt le, művészi részében is kitűnően sikerült; az estély kimagasló pontja Vajda Ferenc esperes ugy eszmékben, mint tendenciájában egyaránt nemes, tartalmas felolvasása volt „A jótékonyág gyakorlásáról”. Bagó Mariska szavallata, Molnár Géza hegedűjátéka, melyet Doros György harmoniumon kísért és Nemes Imre szavallata is méltó elismerésben részesültek.

— **Halálozás.** Özvegy Demeter Ákosné, született Demeter Anna, felsősófalvi ev. ref. tanítóné e hó 10-én délelőtt 9 órakor, életének 58 ik évében hosszas betegség után elhunyt; temetése e hó 12-én d. u. 2 órakor volt. Marosvásárhelyen nagy számú gyászoló családja és nagy közönség részvétele mellett. Béke és áldás emlékére.

— **Városunk képviselőtestülete,** ma csütörtökön délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart a város tanácskozó termében, melynek egyetlen tárgya: A városi rendőrcapitány hivatalos esküjének bevételé.

— **A polgári önképző és segélyező egyesületnek** kedden este tartott fillérestélyén a kitűnő műsor dacára csak igen kis számú közönség jelent meg a mit részben annak tulajdonitunk, mert a közönség már a vasárnap, táncos egybekötött műkedvelői előadásra készült. Szemlér Ferenc főgimnáziumi tanár kitűnő szabad előadása a „Hamis jelszavakról”, melyet az előadó gazdag humorával fűszerezett rendkívüli tetszésben részesült. Utánna Manchen Margit énekelt népdalokat, melyeket közkívánatra meg kellett ismételnie; majd Paroczay Mátás adott elő egy monologot ügyesen, melyen ő is kacagott, a közönség is, de még a sugó is kacagott. Vegül Gaskó Béla tartott igen érdekes előadást a legújabb fizikai találmányokról, különösen a gramofonról, minek befejezéséül a tulajdonát képező gyönyörű hangszeren bemutatott néhány számot, melyek közül különösen tetszetek a Blaháné, Fráter Loránd és Takács Mihály dalai. A legközelebbi fillérestély kedden e hó 28-án lesz.

— **A Munkások Rokkant és Nyugdíj egyesület** javára rendezett műkedvelői előadás lezámolásából Kádár Miklós 2 K 10 fillér felülfizetése tévedésből kimaradt és ezuton fejezi ki érte köszönetét a rendezőség.

— **A kereskedők és kereskedő ifjak** „Otthona” f. é. február hó 8-án szombaton, nagyszabású zártkörű álarcos bált rendez a „Budapest” szálloda nagytermében, melynek tréfas műsorát majd később fogjuk közölni.

— **Műkedvelői előadás.** Mint már lapunk múlt számában jeleztük, a „Napralforgó” című énekes népszimű sikerült előadását, ugyanazon szereplőkkel, közkívánatra, vasárnap e hó 19-én, még pedig mérsékelt helyarakkal, meg fogják ismételni. Az előadás után ezalkalommal is tánevigalom lesz, mely reméljük éppen olyan jó kedélyben, fesztelesen folyik le, mint megelőzőleg. Egyben felemlítjük azt is, hogy a minden ízében sikerült kitűnő népsziművet az itteni előadás után szerzőtől a fővárosi egyesült iparos egyesület is elkérte, a hol az előadása farsang utolsó napjaiban tartatik meg.

— **A székelyudvarhelyi rel. kollegium ifjusága** ez évi február hó 1-én a „Budapest” szállodában olvasóköré javára „Diák-bált” rendez. Kezdeté este 8 órakor; belépő díj: személyjegy 2 K, család jegy 3 személyig 5 K, páholyjegy 1 K. Felülfizetések a jótékony célra köszönettel fogadtatnak.

— **Székelykereszturon** „Székelykereszturi Paedagogiai Kör” címen egyesületet alakítottak, melynek tag-

jai lesznek: a gimnázium, tanítóképezdei és polgári leányiskolai tanárok s az elemi iskolák tanszemélyzete; célja általános paedagogiai elvek megvitatása és népszerű, ismeretterjesztő előadások, melyek f. é. jan. havában kezdődnek. A nemes törekvésű egyesület működéséhez jó sikert kívánunk.

— **A népszedő.** Az énlakiak és a martonosiak büszkék magukra, mert az 1906. év nyarán hozzájuk ellátogatott volt az a bizonyos uraság, a ki eddig „rongyszedő” vagy „tojászedő” volt, most meg „népszedő” lett, a hogy a székelyek a kivándorlásra csábító vigéceket elnevezték. Benézett Martonosban az első házhoz, de a ház gazdája ugy kifizette aprópénzzel, hogy több házhoz be se merté tenni a lábát. Énlakán már tudták, hogy az operencián tul milyen rosra fordult a világ sora, mert az onnan visszatért két kivándorló hírét hozta. A „népszedő” még próbált egy-két helyen szerencsét, de mihelyt az asszonyok észrevették, hogy mi járatban van, összeszaladtak és olyan lármát csaptak, ugy megszalasztották, hogy alig tudta megkapni a falu végét.

— **A kereskedelmi miniszter** az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. törvény-cikk 3. szakaszában foglalt fölhatalmazás alapján megengedte, hogy Székelyudvarhely és Székelykeresztur állomásokon a kirakott áruknak a pályaudvarokról való elfuvarozása, illetve az elfuvarozással járó munkálatok további intézkedésig vasárnapon is az egész napon át, minden korlátozás nélkül végezhetők legyenek.

— **Öngyilkosság.** Simonky Mózes körispataki lakos, a ki Papp József nél állott szolgálatban, e hó 5-én hazament atyja házához Simonky Jánoshoz, hogy otthon tiszta ruhát váltson és azután templomba menjen; azonban mintha később mást gondolt volna, nem ment el a templomba, hanem szülői házában meg-

ebédelt, azután egész jókedvvel azt mondta, hogy visszamegy a gazdájához. El is távozott, de csak látszólag, mert szülői legnagyobb meglepetésére délután 1 órakor a legényt a saját csürjükben egy kötéllel felakasztva, élettelenül találták. Hogy a mindig vig kedélyű, serény munkájú legényt mi kergette az öngyilkosságba, azt senki se sejtette.

— **Leesett a fáról.** Kántor Mihály 65 éves, magyarzeakodi lakos folyó hó 7-én a „Makföld” nevű határreszen egy körtefára hágott, hogy annak száraz galyait levágja; munka közben a fáról oly szerencsétlenül esett le, hogy a fagyos talajon a fejét és oldalbordáit összezsuzta; a szerencsétlen öreg ember szenvedett sérüléseibe belehalt.

— **A jövő körzője!** Szénásy Béla magyar gyártmányú új szabadalmazott fejes körzői a legjobbak. Kapható: Betegh Pál könyv-, papír-, író- és rajzszerkeszkedésében Székelyudvarhely Kossuth-utca 31. sz. a.

Kiadja: Betegh Pál újságkiadó intézete.

Kiadó, esetleg eladó a Csere-utcában a 7 b. számú ház. Értekezni lehet Pakot Lászlónál

Tagok figyelmébe.

Gsemege szőlő kosarakban és kigkint is kapható a helybeli fogyasztási és értékesítő szövetkezetben ugyszintén mindennemű esemege áruk Déli gyümölcsök, sajtok, halak stb. mindig friss hengeralmi lisztek és tisztán kezelt fűszerárúk, szagmentes petróleum legolcsóbb napi árakban.

Gserefaeladás Aszékelybethlenfalvi erdőn a vasuti állomástól 3 kilométer távolságban 162 szál 25.4 1 centiméter átmérőjű cserefa eladó. Az árfelel értekezhetni Oszváth Miklós tanítónál Zetelakán.

Egy kb. 20 HP Lokomobil jó használható állapotban azonnali megvételre kerestetik. Ajánlatok a Libáni Faipar R.-T. Gőzfűrészkészítő ségéhez Gyergyólibántelepre intézendők.

A MAGYARGAZDÁK ÉRTEKESÍTŐ SZÖVETKEZETE

előnyös árak mellett ajánlja a magyar királyi szőlőtelepeken termelt és a magyar királyi pincemesteri tanfolyam által kezelt

BORAIT

palackokban és hordókban 50 literen felül, melyeknek tisztaságáért szavatol. Ugyszintén likőr és rumokat, melyek palackokban is kaphatók.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle

pemetefü-cukornál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzat van,

Egy doboz 60 fillér.

Csak **RETHY-félet** fogadjunk el!

BÉLYEGZŐK

megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban szállítatnak **Betegh Pál** könyv-, papír-, író, rajzszer- és zenemű kereskedéséből Székelyudvarhelyt.

290—908. tlkvi szám.

Hirdetmény.

Falkaslaka község erdő és legelő arányosítása folytán szükségessé vált telekkönyvi átalakítás és azzal kapcsolatos telekkönyvi helyesbítési ügyben az 1892. évi 29. t. c. értelmében a tényleges birtoklás tulajdonjogának telekjegyzőkönyveikbe való bejegyzése és a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztéig

Ez azzal a felhívással tétetik közzé;

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t. c. 15. és 17. §-ai alapján ide értve e §-oknak az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-okban és az 1891. évi 16. t. c. 15. §-a. pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi 38. t. c. 7. §-a, és az 1891. évi 16. t. c. 15. §-b. pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi 29. t. c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják a végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1908. augusztus hó 1. napjáig bezárólag alólírt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ha az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t. c. 16. és 18. §-ainak értelmében ideértve az utóbbi §-ának az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogaik bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis 1908. évi augusztus hó 1. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, kik a tulajdonjog arányainak az 1889. évi 38. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1908. augusztus hó 1. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személynek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek a feleket, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmint egyszerű másolatokat is csatolnak, vagy ilyenek pótlólag benyujtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Székelyudvarhely, 1908. jan. 11
GRAFFIUS, kir. trvszéki egyesbíró.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Most jelent meg

Székelyek naptára.

Gazdag cikksorozatokkal. Szenzációs tartalommal. Pontos és nagyszerűen csoportosított vásárjegyzékekkel. Kizárólag székely tárgyú dolgozatok: a székely ipar, gazdaság, erdő, nép viselet- és kiállításról stb. szólnak. Sok és szép képek! Ára 60 fillér. Már kapható Betegh Pál könyvkereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth utca 31. sz.

HÖLGYEIM!

Csak egyszer, próbaképpen rendeljék meg a csodahatású szépítő szert, a dr. Biró-féle **HAVASI GYOPÁR-CRÉMET**, és meg fognak róla győződni, hogy ezen csodaszert azonnal eltávolít **szeplőt, májfoltot**, mindenféle tisztálanságot az arcról és a bőrnök gyönyörű üdeséget, fiatalságot kölcsönöz. Nagy tétel 1 korona, próbátétel 70 fillér.

Verszegénység, étvágytalanság, idegesség gyógyítására a leghatasosabb készítmény a dr. Biró-féle **TOKAJI CHINA-VASBOR**. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. 1 üveg ára 2 kor. 40 fillér.

„ARANYHARMAT.”

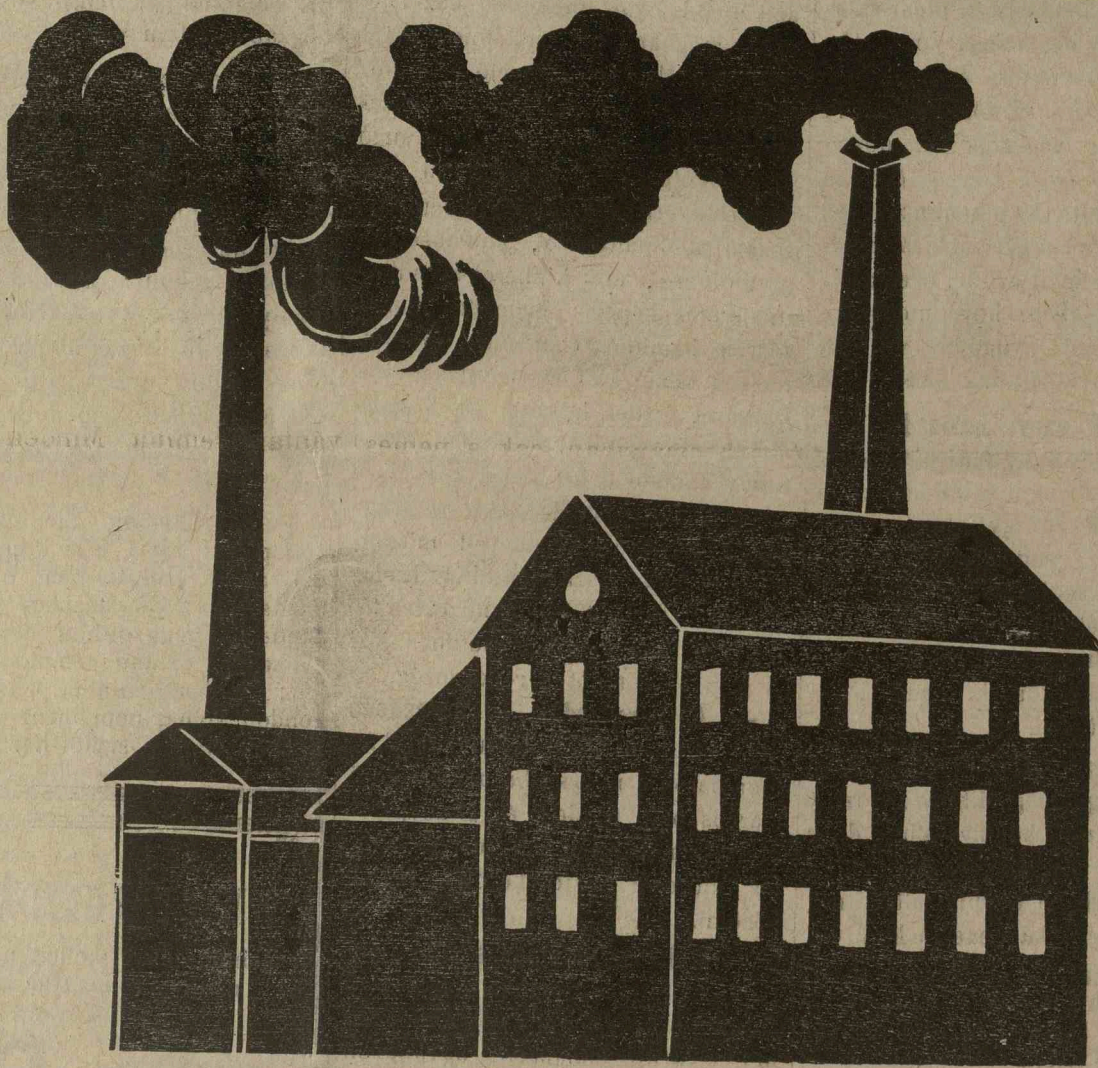
A legdivatosabb hajszínt, a szép aranyzóke haját lehet használata által megszerezni. E szer teljesen ártalmatlan úgy a hajra, mint az általános egészségre. **Nem fest! Nem piszkít!** Egy üveg ára 3 K. Mindezekből főraktár: **WOLF** gyógyszerész Kézdivásár. Székelyudvarhelyen kapható: **NAGYSOLYÓSI KONCZ ÁRMIN** „Oroszlán” gyógyszerészárban és **SOLYMOSSY-féle** gyógyszerészárban.

Új kocsik

szekerek,

gazdasági felszerelések, ekék, eketaligák kaphatók s mindenféle más megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl. **Lakatos Mihály** kovácsmester Székelyudvarhelyt, báró Orbán Balázs utca 7. sz. alatt. Készítményeimért teljes felelősséget vállalok.

Műmalom.

Midőn tudomására hoztam a nagyérdemű közönségnek, hogy telepemen, az állomás szomszédságában egy **MŰMALMOT** építettem s azt már régebben üzembe hoztam; jelen esetben arról kívánom értesíteni a t. fogyasztó közönséget, miután malmom igen kicsinek bizonyult, mivel annyi őrlőim voltak, hogy nem bírtam azonnal kielégíteni, sokan kénytelenek voltak várni: ezen a bajon segítettém azáltal, hogy malmomat tetemesen megnagyobbítva, 2 pár kövel és 2 hengerrel stb. még felszerelve, azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy bármilyen nagy számban jövő **őrlőimet azonnal kitudom elégiteni**. Várni senkinek sem kell, pár perc alatt a hozott gabonát megőrölöm. Kukorica és vegyes őrlésre külön osztályt rendeztem be.

Képes vagyok ezután malmommal a legszebb s legfinomabb liszteket, asztali darákat stb. készíteni. Kiállok a versenyt az ország bármelyik műmalmával szemben. Így oda jutott vidékünk, hogy nem szükséges messzi vidékről behozott liszteket vásárolja, mivel az itt termelt székely búzát dolgozzuk fel. A közönség kényelmére, malom céljára fogatokat is tartok, hogy a búzát háztól elszállíthatam s a kész liszteket vissza küldhessem. **KOCSIMAT A VIDÉKRE** is küldöm, ha több zsák gabona megőröltetéséről van szó, mit kérek elküldés előtt lemászálni. Liszt megrendeléseket vagy őrlőni való gabonáért kocsimat telephoni vagy levelező lapon történő megrendelésre is küldöm.

Felveszek székely fiukat **molnár inasoknak**, kiket a legszakképzettségű molnárokká képezik ki a műmalmomban. Két molnár-legényt is keresek, kik a vidéken összeszedik a gabonát.

Végül megemlítem, hogy műmalmomat megyénkben (Parajdon) született **Kendoff Antal** malomépítő mérnök rendezte be, kinek irodája Budapest, VI, Andrásy-ut 38. sz. a. van.

Fábián József.